

RÄPINA AIANDUSKOOI LEHT 18. novembril 2013

Eelmised lehenumbrid: www.aianduskool.ee/koolileht

Hei-hei!

Minu nimi on Liis Kukin (1fg). Hiljuti, mulle endalegi üllatuseks, valiti mind õpilasesinduse presidendiks. Sellega pole ma veel harjunud, aga loodan, et saan teie kõigi abil hästi hakkama!

Kuna mul on hetkel see võimalus, siis tänan kõiki tublisid õpilasi ja õppejõude, kes tulid kaasa täiesti uue aktsiooniga „kõrvitsalaternate paraad“. Kuna osavõtjaid-külalisi oli korralikult, siis äkki tekitabski koolile uue traditsiooni?

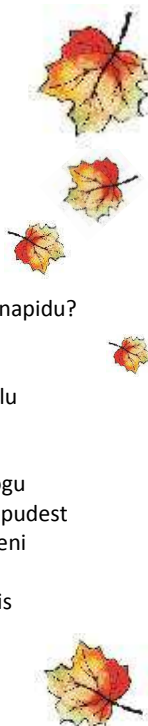
Veel lühidalt plaanidest, mis ootavad osavõtjaid. Seoses koolikiusamisega (nii palju või siis vähe, kui seda meie koolis ka on), sooviksin korraldada nii õpilastele kui ka õppejõududele ühiseid seminare. Ma tõesti näen, tunnen ja kuulen, et seda oleks vaja. Mööda külg ei jookse sedasorti ettevõtmine maha meil kellegi. Loodan, et mul on nii õpilaste kui ka õppejõudude poolt abikäsi ja tugi olemas. Kõigist plaanidest kohe-kohe ei räägiks.

Üldiselt soovin tervele kooliperele jõudu ja jaksu. Ning eelkõige rahulikku meelt, armastust ja hoolivust – eelkõige mõeldes lähenevatele pühadele. Olgem sama tublid edasi nagu eelnevalt!

LIIS KUKIN, ÕE president

TÄNA LEHES:

- Aasta koolitaja Toivo Niiberg ja Maa Sool Malle Terepson-Madison
- Ootamatute hobidega president
- See veider Facebook
- Põsepunaarmeel hoog sees
- Sa Püha Juudas!
- Kui kiire on kiire?
- Ettevaatust! Rebased!
- Kõrvitsad. Kõrvitsad? Kõrvitsalaternapidu?
- Ettevaatust! Rebased!
- Praktika: Ei saa me läbi Lätita...
- Herbaariumi valmistamise võlu ja ilu
- Õunafestival Luxemburgis
- Uus õppesõiduauto
- Sügisball, vilistlaskogu, EÕEL Üldkogu
- Värvilistest samblikest, sinistest lippudest ja rohelistest võtmetest võõtkakkudeni
- Kas viinamarjad on hapud?
- Jaan Kivistik—aasta aega edetabelis
- Juhani Puukool külvab... headust!
- Inglisekeelne siristaja aianduskoolis
- Laadalt laadale
- Mõista, mõista kes/mis see on?

Aianduskooli ilusad inimesed

RAKi uus õpilasesinduse päalik Liis Kukin ütleb tänases lehes: “Tulin aianduskooli uuele ringile, sest siin on nii ägedad inimesed!”

On jah ägedad. Ja head. Ja ilusad. Sest inimene, kes toimetab oma toimetamisi kirega ja pühendunult ning jagab oma vaimustust ja rõõmu lahkelt käel kõigile ümberolijatele, ongi ilus - on ta siis värskeltristitud rebane, pidulikult üleslöödud balliküaline, mööda metsi-soid müttav keskkonnakaitsja või tänu ja tiitleid vastu võttev õpetaja-töötaja.

Ilusate inimeste ilusad teod - kuidas teisiti väljenduda, kui kuuled, et õpilane sponsoreerib omaloodud näputööstusfirma sügisballi; organiseerib kingituste kogumist Maarja Küla õpilastele, kellel pole vanemaid; panustab kogu hingest ühe või teise ürituse õnnestumisse... Kui kuuled, kuidas kolleegid kedagi positiivse energiaga laadimise eest tänavad. Kui kuuled praktikabaasist, kus äritegevuse kõrval märgatakse ka endast väetavaid. Kui kuuled, kui paljud soovivad hakata tugiõpilaseks...

Ilusate inimeste ilusad teod tulevad ringiga tagasi. Ikka nendesamade ilusate juurde. Ainult et uues kuues. Ja laevad neid uuesti.

Vahepealne kuu oli pilgeni täis ilusate inimeste ilusaid tegusid !

* * * * *

14. oktoobril toimus **KURSUSTEVAHELINE MÄLUMÄNG**, mille sedapuhku võitis 2mg kursus.

15. oktoobril toimus traditsiooniline **RÄPINA SÜGISJOOKS**, kus aianduskooli võistkond jagas üldarvestuses 3.-4. kohta. Oma klassiarvestuses oldi esimene.

18.-19. oktoobril toimus sisekoolitus RAKi töötajatele.

18. oktoobril pälvis Täiskasvanud Õppija Nädala lõpuüritusel tiitli **Põlvamaa Aasta Koolitaja 2013** RAKi õpetaja ja psühholoog **TOIVO NIIBERG** ning tiitliga Maa Sool autasustati õpetaja **MALLE TEREPSON-MADISSONI**. Õnnitleme!

23. oktoober - suur pargikoristusaktsioon.

25. oktoobril toimus Rāpinas **KUTSEKOOLIDEVAHELINE ÕPETAJATE MÄLUMÄNG**. Tegemist on Eesti vanima järjepideva mälumänguga. Eelmise aasta hooaeg oli aianduskooli meeskonnale üledukas ja see seeria tundub jätkuvat – taas saavutati **esikoht**.

28.-29. oktoobril rāsis Sillapää lossiparki kümnendi suurim torm.

31. oktoobril toimus aianduskooli ees **SUUR KÕRVITSALATERNAPIDU**.

7. novembril toimusid **VILISTLASKOGU** kokkusaamine ja aianduskooli traditsiooniline (järjekorranumbriga 36) **SÜGISBALL**.

Lisaks ridamisi külalisi (nt mälumängijaid), laatadel-messidel käimisi, sügisfotode ja õlimaalide näituste korraldamine.

Põsepunaarmeeel hoog sees

Kolmapäeva, 23. oktoobri pärastlõunal liikus rehadega relvastatud Räpina Aianduskooli Põsepunaarmee hoogsa tempoga edasi. Ja tagasi. Ja jälle edasi. Pisiriisujaid toetas õppemajandi rasketehnikavägi. Põsepunaarmee võitis (korras ümbrus, ühistegutsemise jõu tajumine, hea tuju, tervislik toimetamine värskes õhus jne). Teisisõnu: kogu koolipere osales **sügisel LEHERIISUMIS-** ja **PARGIKORISTUSAKTSIOONIS**. Kooli söökla poolt valmistatud saiakesed, mis on tuntud oma headuses igal ajahetkel, maitseid pärast väljas rassimist veel eriti hästi. **Suur tänu kõigile osalejatele!**

Foto: Kristjan Freirik (3mp)

14. oktoobril toimus **KURSUSTEVAHELINE MÄLUMÄNG**, mille sedapuhku võitis **2mg kursus**. Teisele kohale tuli 3mp ning kolmandale 3tp. Aga eriti vahva on see, et 4.-7 koht läks jagamisele nii "uute kui vanade" vahel – 1ag, 1mp, 3mg, 3ap. Õnnitlused kõigile osalejatele ning edu järgmistes voorudes! **Järgmine mälumäng toimub 14.11.2013.**

25. oktoobril toimus Räpina **KUTSE-KOOLIDEVAHELINE ÕPETAJATE MÄLUMÄNG**. Tegemist on Eesti vanima järjepideva mälumänguga. Eelmise aasta hooaeg oli aianduskooli meeskonnale üledukas ja see seeria tundub jätkuvat – taas saavutati **esikoht**. Meeskonda kuulusid "vanad kalad" **Huko Laanoja, Reti Randoja-Muts, Malle Terepson ja Valdur Truija** ning asendusliikmena Ulvi Mustmaa. Kaks "soolot" tegi Huko Laanoja - mälumängus tähendab see, et vastust teab vaid üks võistkond ning võistkonnasiseselt teatakse jälle, kes selle konkreetse vastuse taga on. **Õnnitleme ja rõõmustame!**

29. oktoobril toimus **ÕPILASESINDUSE KOOSOLEK**, kus peeti nõu ja jagati ülesandeid järgmistel teemadel: Sügisball (mängud, koristamine, registreerumistähtaeg, korrapidamine e turvamine, kohviku tööaeg, sponsorid, printsi ja printsessi valimine, tänukirjad, piletimüüjad); Kõrvitsalaternapidu (lõikumine, koristamine); Kutsekoolide sügispäevade läbiviimine; kartulikoormine (abi sööklale E, K, N).

18.-19. oktoobril osales poolsada RAKi töötajat ja õpetajat **SISEKOOLITUS**el. Õpetajate teemaks oli "Lõimitud tund väljundi- ja moodulipõhises õppekavas", lektoriks sümpaatne ja humoorikas füüsikadoktor Svetlana Ganina. Töötajatele hinge, meelt ja vaimu kosutas Tercare OÜ juhataja, nõustaja ja koolitaja Terje Paes teemal "Minu rada, meie rada".

Rõõm oli tõdeda, et kõik olid tasemel - nii koolitajad kui koolitatavad :) - ning ühisest olemisest tundi siirast heameelt.

15. oktoobril toimus traditsiooniline **RÄPINA SÜGISJOOKS**. Traditsiooniline tähendab siinkohal seda, et juba "sügisjoosti" juba 35. korda. Traditsiooniliselt pani oma võistkonna välja ka aianduskool. Üldarvestuses jagati 3.-4. kohta, kuid oma vanuseklassi arvestuses saavutati 1 koht.. RAKi võistkonnas olid: **Mairold Mänd (3mp), Timmo Rämson (3mp), Sten Ea (3mp), Jürgen Kivimäe (2mg), Margit Vasser (1fg), Maris Plastunova (1mg), Lisa Lepp (1mg) ja Kärt Vikat (1ag)**. Meiega koos võistlesid veel võistkonnad Räpina Ühisgümnaasiumist. Keegi meist ei osanud arvata, et meil läheb nii hästi, et saame kohe 1 koha. Kõik olid rõõmsad nii võistlemise kui võidu üle. Auhinnaks oli kook, kommikarp ja medal. Pärast võistlust läksime kõik koos kooki sööma. Koogi kõrvale ajasime juttu ja muljetasime - kõik jäid oma jooksupäevale rahule, keegi ei nurisenud et ma ei jõudnud joosta vms. Me kõik andsime endast parima. Supertublid olid kõik meie võistlejad! **Aitäh ka kõigile ergutajatele-virgutajatele!**

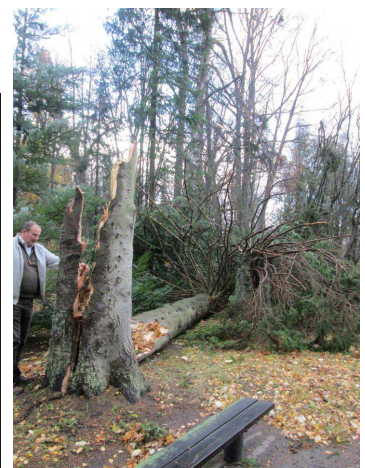
MARGIT VASSER, 1fg

Sa Püha Juudas!

Õöl vastu 29. oktoobrit jõudis Eestimaale kümnendi võimsaim torm St Jude ehk Püha Juudas. Päev varem jõudis Juudas räsida Briti saari (puhanguti kuni 44 m/s), Taanit (Taani jaoks läbi aegade tugevaimad tuuleiilid 53,5 m/s), Saksamaal mõõdeti suurimaks puhanguks 45 m/s ja Hollandis 36 m/s. Eestis rannikuvetes saavutasid tuuleiilid maksimumi 33 m/s ja sisemaal 26 m/s. Eesti absoluutne tuulerekord on mõõdetud 2. novembril 1969 Ruhnu ilmajaamas, tookord oli tuuleiili kiiruseks 48 m/s.

Ehkki torm ei osutunud Eestis nii rängaks nagu meteoroloogid kartsid, jäi kõigest mõne tunniga Eestis elektrita ligi 70 000 majapidamist ehk ligi 200 000 inimest, lendasid katused, teed oli täis murdunud puid ja oksarisi.

Juudas jõudis räsida ka Räpinat: punnitas pargipuude kallal ning korraldas räpinlastele tõeliselt pimedat sügisöö. Kommentaar õpilaselt Facebookis: *võiks sagedamini olla, siis räägiksid inimesed ühikas üksteisega rohkem ja ei istuks kogu aeg internetis.*

LANGENUTE MÄLESTUSEKS:

Suur oktoobritorm viis kahjuks pargist meie seast kolm suurt ja uhket 100-aastast siberi nulgu ja auväärses eas tamme. Vapralt olid nad vastu pidanud eelmistele tormidele ning nende võimsad ja saledad kogud paistsid parki tulijatele kaugelt kätte. Nüüd on nad lahkunud igaviku teele - olgu tuli neile kerge! Parki jäävad mälestuseks nendest kannud.

Pargiaednik Ille Rämmer

Tormis murdunud pargipuude osas oli "teadjameeste" arvamus ühine: puud olid haiguste ja/või vanuse tõttu niikuinii lähiaegadel hukule määratud.

Fotod pargist: Leili Alaoja-Rein Humoorika järelehüüde koostas pargiaednik just kõrvaleolevast toredast fotost lähtudes :)

ÕNNITLEME, TUNNEME RÕÕMU ja UHKUST!

Toivo Niiberg - Põlvamaa Aasta koolitaja 2013

Aktiivne koolitaja, kes alatas tuleb välja erinevate uudsete temaatikate ja ettepanekutega. Oma töös kohusetundlik, selge ja täpne. Populariseerib uusi aiakultuure, looduslähedast mõtlemist ning tervislikku toitumist.

VÄSIMATU ÕPPIJA

Toivo Niibergi ees tuleb iga kord tahtmine põlvili lasta. Austusest.

Keskoolitunnistusele Tallinna Spordiinternaatkoolist on järgnenud agronoomi diplom Tartust (praegune Maaülikool), psühholoogi oma Tartu Ülikoolist, õppejõu-metoodiku diplom Moskvast Timirjazevi Akadeemiast, Helsingi Ülikoolist... Hetkel õpib Toivo pereteraapiat Tartu Psühhoterapia Erakoolis.

VÄSIMATU ÕPETAJA, KIRJANIK, KOLLEEG,...

Psühholoogia, aianduse ja loodusteaduste teadusmagistri kraadidega mehe sulest on ilmunud ca 65 raamatut ja üle tuhande artikli pea kõigis loetavates Eesti ajakirjades ja ajalehtedes. Temaatika üldjuhul erialane - psühholoogia ja aiandus-köögiviljandus. Viimaseks suurema tööna ilmus 2012 raamat "Sõbraks olemise kunst".

Kuid mitte ainult erialane sulg pole Toivol nobe - pseudonüümi Ivo Ivri nime alt leiab hulgaliselt luuletusi (nii lüürilisi, poliitilis-kriitilisi kui lustilugusid) ja naljahambad teavad T. Niibergi nii varasemast huumoriajakirjast "Pikker" kui praegusest "Pilkajast".

Toivo Niiberg on Eesti Huumoriliidu ja Ajakirjanike Liidu liige.

KURSUSLASTE TAGASISIDEST T. NIIBERGI KOHTA:

- Vaba, huumoriga vürtsitatud ja positiivse energiaga täidetud õhkkond;
- Märkab iga õpilase eripära ning suudab vastavalt sellele jagada tunnustust ning innustada;
- Näeb metsas puud—st oskab iga õppuri saavutusi esile tuua, igapäevaste julgustada, kasutades selleks oma pedagoogilist meisterlikkust ja raugematult optimistlikku eluhoiakut;
- Alati on valmis materjalid, mida osaleja saab kodus üle vaadata, lahendada lisäülesandeid ja kasutada lisainfot (nt põnevaid retsepte katsetada);
- Aitab määratleda õppija teadmiste või praktilise tegevuse lüngad ning suunab vastava infoallikateni. Nõuab iseseisvat tööd, kontrollib seda ja annab tagasisidet.

Täname Sind, Toivo, õnnitleme ja soovime jaksu ning energiat!

Eriti tänulikud on 3. korruse kolleegid, kelle vaimse tervise eest Sa igapäevaselt hoolt kannad :)

18. oktoobril tunnustati Räpina muusikakoolis täiskasvanud õppija nädala lõpuürituse raames maakonna tublimat õppijat, koolitajat, organisatsiooni ja innustajat ning kuulutati välja Räpina valla „Maa sool“. Tänukirjad andis üle maavanem Ulla Preeden ning „Maa soola“ tiitli Räpina Vabariiduse Ühendus.

Põlvamaa Aasta Õppija – Gerta Konsap;
Põlvamaa Aasta koolitaja – Toivo Niiberg;
Põlvamaa Aasta koolitussõbralikum organisatsioon – Räpina lasteaid Vikerkaar;
Põlvamaa Aasta õppijate innustaja – Külli Ots.

Allikas: Põlva MV koduleht

MAA SOOL Malle Terepson-Madisson

Foto: FB, Räpina vald

„Maa soola“ tiitel antakse inimestele, kes on pikka aega haridus- või kultuuripõllul töötanud ja seal ka edu saavutanud. Õpetaja **Malle Terepson-Madisson** on mõlemal poolde Räpina Aianduskoolis kündnud-hooldanud juba **53 aastat (!!!)** Selle aja sees on tuhandeid ja tuhandeid õpilasi tema käe all õppinud botaanikat ja tantsinud rahvatantsu.

Möödunud aastal tänas kool reibast daami „Elutöö preemiaga“. Kaks aastat tagasi tunnustas Räpina Vald teda teenete hõbemärgiga. Lugupidamist tehtud tööle väljendavad veel erinevatel aegadel üle antud Aianduskooli hõbemärk, Vabariiklik haridustöö eesrindlase rinnamärk ning tiitel „Kutsehariduse parim õpetaja 2005“.

Te tegelete ka kindlasti muuga peale botaanika, taimede ja õpetaja-ameti?

Hingelähedane on kindlasti mälu märg. Kui ma olin noorem, siis tegelesin ka tantsimisega ja rahvatantsu juhendamise-ga. Need ongi kõige südamelähedased ja kooliga seotud tegevused olnud.

Mida Te soovitate kõikidele teistele, et saada edukaks oma erialal?

Kõige tähtsam on kindlasti pidev enesetäiendamine, eluaegne õppimine, järjekindlus. Ja töö peab olema südamelähedane. Et töö saaks olla südamelähedane, selles on kindlasti suur osa ka õpilastel ja kolleegidel.

MARIS PLASTUNOVA, 1mg

Tänavune „MAA SOOL“ tiitli konkurss oli pühendatud Räpina Vabariiduse Ühenduse eelkäija, Räpina Rahvahariduse Seltsi 108. aastapäevale.

Esimese Eesti Vabariigi ajal anti välja 14 „Maa sool“ tiitlit, traditsioon taaselustati 1995. aastal. Esimesteks „Maa sool“ tiitli laureaatideks said Rafael Kinsigo ja Tooni Kütt - esimene kultuurisuunalise, teine haridussuunalise tegevuse eest. „Maa sool“ tiitleid anti ka tänavu kahele inimesele: silmapaistva kultuurialase tegevuse arendamise eest Räpina vallas ajavahemikus 2011-2013 - **Marika Klimberg-Hyötyläinen**; silmapaistva haridusala tegevuse arendamise eest Räpina vallas ajavahemikus 2011-2013 - **Malle Terepson-Madisson**.

Veel on „Maa sool“ tiitli laureaatideks pärjatud Mati Kirotar, Helge Tootsman, Valve Peebu, Ulve Kangro, Külliki Arjokesse, Jaan Kivistik, Karl Songi ja Aino Mähar, Vaike Kivistik ja Eva Sala.

Kõigepealt - palju õnne, õpetaja Terepson-Madisson! Ja kohe ka küsimus: missugused oli Teie enda emotsioonid selle tunnustuse saamisel?

Kui mulle anti üle kutse tulla üritusele, kus antakse üle tiitel „Maa sool“, siis ma olin esiteks keeletu. Mul ei olnud kohe üldse sõnu. Vabariiduse direktor tuli ja andis kutse üle, ma olin ikka täitsa jahmatatud, et kas tõesti mina, aga siis ma võtsin seda nagu suurt tunnustust ja loomulikult on mul väga hea meel, et niisuguse tunnustuseni on jõudnud minu töö. Loomulikult olen õnnelik, et mind on tähele pandud ja et minu pikaajalist tegevust hinnatakse. Ma loomulikult ei teadnud, kes mind oli kandidaadiks esitanud, aga hiljuti peilisid välja, et direktor koos juhtkonnaga. Aitäh!

Kuidas Te ise iseloomustaksite ennast kui õpetajat?

Kui ma hakkaksin üles loetlema, milline ma tahaksin olla, siis läheks hommikuni... Ennast on raske niiviisi iseloomustada.

Miks asusite just siia kooli tööle?

Räpina Aianduskooli kutsus mind tolleaegne direktor Bernard Kärbis. Kuna ma olen Räpinas sündinud, kasvanud ja õppinud ning Aianduskooli lõpetanud, siis rääkis direktor minu isaga, et tahab mind siia tööle saada. Nii ma siis asusingi 15. veebruaril 1960 siin õpetajana tööle.

Ootamatute hobidega president

Oktoobris valiti aianduskoolis õpilasesindusele uut juhti. Tasavägises võitluses jäi peale floristika I kursuse õpilane LIIS KUKIN. Kes on Liis ja millega ta väljaspool kooli tegeleb? LEEGI PÕDER (2mg) otsustas "Kukiga" lähemalt tutvavaks saada.

Kuidas sattus Elva tüdruk aianduskooli?

Täitsa juhuslikult. Mul ei olnud mul mingit plaani, gümnaasiumisse ka ei tahtnud... lõpuks jäin suure valimisega üldse hilja peale ja Räpina oli peaaegu et viimane võimalus üldse. Mul lihtsalt käis mingil hetkel klõps, et läheks Räpinasse, vahet pole, mis erialale. 28. august oli viimane päev, kui 8-st 15-ni pabereid sisse võeti. Istusime vanematega autosse ja sõitsime kohale. Valisin erialaks maastikuehituse - polnud kunagi sellest midagi kuulnud ega ka sellega kokku puutunud. Esimesed aastad läksid raskelt - tundmatu eriala ja tundmatud inimesed.

Maastikuehitus on Sul tänaseks lõpetatud ja oled siin juba 2. ringil, õpid floristikat. Miks?

See on seotud mu toakaaslaste Kaisaga. Aga ka teistega - lihtsalt nii ägedad inimesed on siin!

Sinu hobid on üsna ootamatud - kergejõustik, ok, aga motosport, jahindus, kalandus?

Tegelikult on tegemist peretraditsioonidega vanast ajast. Mu isa on jahi- ja kalamees, tegeleb igasuguste mehhanismide parandamise ja kokkuostmisega. Seetõttu on ka mulle külge hakanud selline „haigus“ . Keset suvevaheaega on tore minna kalale - aga ka talvel, kui on 30 kraadi külma. Lähed puurid auke ja püüad kala, mis siis, et vahel ei saa mitte midagi.

See vist selgitab, miks Sa eelmisel aastal koolilaadal liha- ja kalakonservidega väljas olid.

Muide, väga maitavad olid!

Jah, nagu ikka – jahimehe toodang: vorstid, konservid, kala. Sa ei saa ju kõike liha lihtsalt sügavkülma panna, mingi osa peab realiseerima ka. Tavapärane töö on lõigata porgandeid või kamarat! Ja ka keeta, jahutada, kaanetada... Koolilaat on tore üritus, miks mitte sellest siis osa võtta ja ka natukene tudengina raha teenida.

Kasutasid äsja meie vestluses sõna „bronevik“ Mis see veel on?

See on lintidega auto, mida kasutatakse näiteks põdra soost välja toomisel. Mis ma oskan öelda? Ära ta ei upu, ise olen sõitnud kõrvalistujana. Teda on natuke raske roolida. Kui autol keerad rooli, siis keerab auto kohe sobivas suunas, pronevikul tuleb rohkem jõudu ja mõistust kasutada. Masin on aeglane, sõidab 50 km/h. Äge oleks kiirema liikuriga sõita, looks rohkem põnevust.

Milline neist paljudest asjadest Su lemmiktegevus on?

Mulle meeldib motosport, see on piisavalt adrenaliini tekitav. Meeldivad ka jahindus ja kalandus, kuid hetkel ma ei ole seal nii aktiivne. Kuna mul ei ole veel vanuse tõttu relvaluba, siis jahtida ma praegu nagunii ei saa. Ainuke asi, mida metsas teen- viin loomadele süüa, ehitan pukke, võtan võsa maha ja kõike muud sellist, mis parasjagu vaja on.

Praegu, kui ma siia tuppa tulin, kuulasid Sa muusikat. See omab sinu jaoks sügavat tähendust?

Jah, minu veendumus on, et muusika ravib nii hingelised kui ka füüsilised haavad. Aga see on selline pikem teema, ma pole kindel, et oskan selle väga arusaadavaks sõnastada.

Mängid ise ka mõnda pilli?

Päris-pillimeheks ei saa end pidada, aga olen õppinud kitarri, Ja olen kirjutanud sõnu.

Aga kunst ja käsitöö?

Käsitöö on null - ei tee sellist asja. Kunstinaide võib aga olla kas või see seal külmkapi peal (osutab külmkapi suunas, mille peal on akvarellidega tehtud töö). Meeldib graffiti.

Lemmikloom?

Koer, täpsemalt taks. Mul on kodus taks nimega Jahisemu Berta - paberitega ja puha, Natuke tüse on, aga ei ole hullu - küll ta jookseb maha. Taksid on nunnud - ja Berta saab varsti pojad ka.

Kas sul on ka lemmikvärv?

Ei tea... Nii palju, kui ma oma tähtkuju olen uurinud, siis neitsid kannavad valget, musta ja halli hästi palju. Põhimõtteliselt sobib see ka minuga, ehkki viimasel ajal kannan hoopis rohkem pruuni. See käib kuidagi hooajaliselt. Punast ma näiteks ei pane selga, roosa on emalt üle tulnud, roheline on aga minu jaoks tavapärane.

Oranži ma ka selga ei pane, liiga kirev. Ma jään niigi silma, miks peaksin seda mõne värvusega rõhutama? Käin kooli peal ringi, kõik, kes tahavad, näevad mind niigi, olenemata riietusest. Ma arvan, et inimesel ei saagi olla ühte lemmikvärvi - tal on neid ikka mitu. Aianduskooli õpetuste järgi on meil kõigil oma primaarvärvus, seejärel tulevad sekundaar- ja tertsiaarvärvused.

Igatahes oled Sa üllatavalt värvikas ja mitmekülgne tegelane! Ja nii Sinu enda kui meie kõigi pärast soovin Sulle palju edu õpilasesinduse eestvedamisel!

Kasutatud fotod pärinevad Liisi nõusolekul tema FB-kontolt.

Kõrvitsad. Kõrvitsad? Kõrvitsalaternapidu?

"Sel aastal oli väga hea kõrvitsasaak ja kõrvitsakasvatavad on probleemi ees, mida teha ülejäänud saagiga. Meil hakkaski küpsema plaan, et kui potti ja purki kõrvitsad ei saa, et teeks siis hoopis midagi vahvat ja ilusat, näiteks kõrvitsalaternaid. Juba täna õhtul me süütame siin Räpina Aianduskooli pargis päris suurel hulgal kõrvitsalaternaid," rääkis Räpina Aianduskooli õppemajandi juhataja Tõnis Soopere 31. oktoobril "Terevisioonis".

Enamus leidis idee vahva olevat, ehkki "Terevisiooni"-uudise peale laekus kooli Facebooki-kontole ka kaks järgmist arvamust: *"Kas ikka sobib õpilastele õpetada, et toiduga nii pillavalt ümber käia? Pealegi alati see, mis Ameerikas traditsioon on, kas tasub kõike ummisjalu jäljendada? Arvan, et need, kes oma kõrvitsate ülejäägid loomaiale annetas, need tegid tunduvalt õigemini."*

"Minul on küll väga kahju, kuidas väärtuslikku toitu nii massiliselt raisatakse! Tänapäevaste võimaluste juures saaks kõrvitsat mitmeti säilitada ja kui selleks napib ressursse või tahet, võiks siin-seal neid (linna-)inimestele tasuta jagada."

Kahtlemata on pahandajatel omast vaatenurgast õigus. Ka aianduskooli töötajate hulgas oli sarnaseid arvamusi. Kuid kool peab õpetama ka seda, kuidas ebaõnn enda kasuks pöörata. Kõrvitsasaak oli tänavu igal pool hea. Aianduskool pakkus oma ülejääke nii purkipanejatele (Salvest jt) kui loomadele (Tallinna Loomaaed, Elistvere Loomapark jt). Keegi ei taha. Kauplustes püüavad pilku ilusad kollased kõrvitsanunnud, hind jääb enamasti vahemikku 30–50 senti/kg. Kas teha veel kulutusi (lisaks kasvatamisele, maaharimisele jne) ja transportida neid Räpinast "siia-sinna linnainimestele tasuta jagamiseks"? 8 tonni? Kütusekulu? Tööjõud? Kõrvitsalaternapeo näol aga sai aianduskool tänu "Terevisioonile" üsna toreda meediakajastuse ning teadaolevalt saabusid kaugeimad külalised Viljandist - igatahes olid nemad tükk aega enne süütamist kohal ning jõudsid ka ise veel kasvuhuones oma laternad valmis nikerdada. Ja tegelikult sai vaatepilt päris vahva—suur tänu kõigile, kes üritusse oma panuse andsid!

ULVI MUSTMAA, täienduskoolituse ja arenguosakonna juhataja
Fotod: Airi Lokk, Kristjan Freirik, Ulvi Mustmaa

Kõrvitsapüha ja hingedepäev

Halloween hakkas Eestis ja mitmetes Euroopa maades meedia õhutusel levima 1980. aastate lõpus. *Halloween* on lühenenud nimetusest pühakutepäeva laupäev (*All Hallows' Even*, kus *Hallow* tähendab vanainglise keeles pühakut). Pühakutepäeva laupäev oli eesti rahvakalendris varem tundmatu ja kombestikult ühendab tähtpäev endas meie hingedeaja, miiklipäeva ja mardipäeva tavasid. *Halloween*'iga tähistatakse paljudes maades ühtlasi hingedepäeva või -aega, kui oodatakse koju varem elanud inimeste hingesid, kelle mälestuseks süüdatakse kodudes küünlad. Mitmel pool on saanud tavaks sellel päeval korraldada kõrvitsatest laternate ja maskide tegemise konkursse.

Selle sügispüha ajalugu viib Suurbritanniasse, kus seda tähistati kui rahvuspüha, Druids'i sügifestivali. Umbes 200 aastat enne Jeesuse sündi ülistasid nõiad ja maagid sellel pühäl loodust.

Algupäraselt pidutseti 31. oktoobril suve lõpetuseks surnute jumala Samhain'i auks. Samhain on keldi uusaasta ehk suvelõpp, mida tähistati pidulikult oktoobri lõpus. Olemuselt on sellel pühäl ühisjooni näiteks eestlaste miiklipäevaga, karjatamisaja lõpuga. Samhain tähendas aega, mil ilmad külmenesid, karjused tulid mägedest alla, kari jäi koju ning algas tubane käsitöö tegemise aeg. Ka eestlaste tubase käsitöö aeg algas oktoobri lõpus - novembri alguses. Samhain oli aga ka viljalõikuse lõpuaeg. Need olulised tähised langesid ühte ajaga, mil esivanemate hingesid oodati

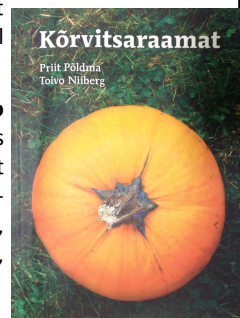
koju ja mil nendega suheldi. Siingi on palju sarnast eestlaste kunagise hingedeajaga, mil samuti oodati esivanemate hingi koju naasvat, neid kostitati, liikusid ringi hingesandid.

18. sajandist hakkas lirimaa levima komme tuua ühislõkkelt koju süsi õhnestatud kaalika sees, mis ongi *halloween*'i kõrvitsalaterna eelkäija.

Ameerikas tõrjus *halloween*, mille liri emigrandid olid sinna viinud, kõrvale pühakutepäeva ja hingedepäeva. Kaalikas asendus kõrvitsaga, mida on palju kergem lõigata ja õhnestada.

Eestis nagu mujalgi Euroopas on meedia abil leviv tähtpäev põhjustanud vastuseisu väga erinevatel põhjustel: küll kui ameerikaliku kultuuri näide, küll kartusest oma juurdunud pühade kõrvalejäämise ees, küll hirmust kalendripühade muutumise ees ja paljudel muudel põhjustel.

Eelpooltoodu pärineb Priit Põldma ja Toivo Niibergeri "**Kõrvitsaraamatust**" (2007). Lisaks põnevale teabele on raamatus ka vahvat pildimaterjali - lindudeks maalitud pudel-kõrvitsad, dekoratiivkõrvitsad, fruktodisain, kuivatatud kõrvitsatest tarbe- ja ilu-esemeid, kõrvitsapüramiid Saksamaalt jne.

Edukas marutaudivastane vaktsineerimine ja võime kohaneda erinevate elupaikadega (k.a. inimasustustega) on tõstnud rebase arvukust nii Eestis kui mujal Euroopas, kus sarnast vaktsineerimist on läbi viidud.

Suuremat hulka rebaseid täheldati ka 16. oktoobril Räpina Aianduskoolis ning selle ümbruses.

Ettevaatust! Rebased!

Hei, rebased! Ärgake! ÄRAATUUUS!

Need olid sõnad, mida hõiguti ühikas varahommikul kell 6:45 uste tagant, et meie, rebasekutsikad, jalad alla võtaksime.

Meile anti riietumiseks umbes 10 minutit. Olin küll väga unine, kuid samas teadsin, et eesootav päev töötab tulla üllatuserohke ning vahva.

Jõe ja Sireli ühika vahelisel alal pidime võtma rivvi, et saaksime ette korralikud rebasenäod - vurrud põskedele ning otsaette ilus suur punane R –täht.

Esimeseks ülesandeks oli joosta uniste, kuid samas rõõmsate nägudega Räpina Konusmini. Julgestuseks sõitis rebaste ees üks auto, kust jälgiti, et meie, vallatud rebased, ei jookseks rajalt eemale. Ka rebasterivi taga sõitis "kontrollauto".

Konsumi juures ootasid uued ülesanded: hommikuvõimlemine, jooksmine, neljakäpukil kõndimine. Isegi süüa pakuti ühest pisikesest potist. Seejärel jätkus tavaline koolipäev klassiruumides.

Rebastel olid erinevad riided seljas ning muidugi kandis iga rebane uhkusega oma isemeisterdatud saba. Mulle jäid kõige rohkem silma floristide kursuse rebaste sabad - need olid lilledest ja tegid floristirebasekutsikad eriti kauniks ning graatsiliseks.

Vahetundidel jagati rebastele uued käsklused ja uued ülesanded. Kõige põnevamateks ülesanneteks olid õhupalli purustamine suuga, lehtede riisumine mõisapargis aja peale, tammetõrude korjamine paberivabriku juures ning naabrile sörmuse edasi andmine hambaorgi abil. Maxima juures andsime rebasevande ning pärast jagati osalemise eest diplomeid. Parimaid kutsikaid premeeriti auhindadega - parimad olid need, kes kogusid päeva lõpuks eriti palju käepaelu erinevate ülesannete sooritamiste eest.

Täname kõiki viimaste kursuste õpilasi, kes tegid meile, rebasekutsikatele, ilusa ja meeldejääva rebastepäeva!

ELIS SEPP, rebane, 1kg

Ülemisel pildireal Räpinas täheldatud uued rebaseliigid:

1. Veetlev lillsaba
2. Isukas punakõrvuk
3. Nuuskur-kakssarv
4. Harilik oravrebane

Kommentaare rebastelt (Facebookist):

- Tuli parem välja, kui ma arvasin. Täitsa vahva ja lõbus oli!
- Jaa, ooh, need aroomid mu küljes, mmm
- Ülichill oli :)! Jubee palju sai naerda! Oo, ja see jogurtiülesanne oli ikka parim! Ja see "rongkäik"! Naeru ikka nii palju! Kordaks seda!!!
- Ülilahe ikka ja ma ei uskunud, et ma õhtul nii väsinud olen sellest :) Kõigile, kes korraldasid, suur tänu väga torele päevale eest!
- (Korraldaja): Kui ma õigesti mäletan siis rebaste vandes lubasite, et kutsute meid kõige *coolimatele* pidudele... Nii et andke aga tuld, küll me kohale jookseme :) 6

7. novembril toimunud RAK-i suurejooneline üritus -Sügisball - sobis väsitava ja sisuka koolinädala lõppu kui kirss tordile.

Õhtujuhid **Eevi Haav** ja **Jürgen Kivimäe** viisid läbi mitmesuguseid mänge ning viktoriini. Tagasiside osalejatelt: väga sümpaatsed ja asjalikud õhtujuhid! Täiendasid teineteist suurepäraselt, nagu oleksid aastaid koos üritusi juhtinud!

Musitseerisid The Five Beats (Räpina Muusikakooli noortebänd) ja Raul Kivi. Esinesid meie oma lauljad Jaanus Prüki juhendamisel, silmarõõmu pakkusid hiina- ja tantsuklubi Stiil võistlustantsijad. Glamuurseid ballipilte sai teha pildinurgaks kujundatud fuajees ning külalistega juttu ajada kooli kohvikus.

Sügisballi 2013 printsiks sai kõige intelligentsem noormees **Martin Kivirand** ning printsessiks kõige säravam neiu **Jekaterina Svaiger**.

SUUR TÄNU meeldiva sügisballi eest kõigile korraldajatele!

Eriline tänu **Liis Kukinile, Vivian Lepale ja Sten Eale!**

Suur tänu kõigile abilistele ja sponsoritele:

ilusalong Bonare, publi Turist, Räpina raamatupood, Adavere Tuulik ja Värska Spa.

Eriline tänu meie õpilasele **Marika Mälton**, kes oma väikese tubli ettevõttega Marika käsitöö M.M samuti otsustas balli toetada! Ja loomulikult suur tänu ka kõigile ballikülalistele!

SVETLANA TUND, huvijuht

Vilistlaskogu üldkogu...

... kogunes samuti ballipäeval - tänavune traditsiooniline sügisball aianduskoolis kandis järjekorranumbrit 36.

32 kohaletulnud vilistlast toimetaski sedapuhku loomemajas. Paljudele oli erinevate mälestustega seotud 1870. aastatel rajatud Sillapää mõisa tallihoone-tõllakuur on olnud hobused ja sead, õpilaste ühiselamu toad, köök ja söökla koos abiruumidega, kaminaga banketisaal, tööliste korterid, kauplus ja mehhaniseerimise kabinet jne. Senini töötab seal Räpina esimene lift.

Direktor Heino Luiga andis ülevaate käesoleval aasta töödest ja tegemistest RAKis, Vilistlaskogu majandusaasta aruande esitas Virge Mastik. ELKS Räpina osakonna esimees Enu Mäela rääkis nimelise pingi paigaldamisest Elle Mälbergile Sillapää lossiparki. Räpina Aianduskooli esimese lennu vilistlasel Elle Mälbergil täitus 10. aprillil juba 106. eluaasta!

Räpina AK Vilistlaskogu juhatusel liikmed tegid ettepaneku senistele vilistlaskogu auliikmete nimekirja (Heino Kiik, Ülo Zirnask ja Kalju-Erik Haljasmägi) lisada juurde veel kolm uut auliiget: Aino Praakli, Jaan Kivistik ja Jüri Treufeldt.

KOHTUMISENI aianduskooli 90. sünnipäeva pidustustel 7.juunil 2014 Räpinas!

VIRGE MASTIK, RAK Vilistlaskogu juhatusel esimees

Kas viinamarjad on hapud?

Haudusin juba pikemat aega plaani, et kui jõuab kätte sügis, tahan viinamarja paljundamise ära õppida. Nimelt on mul kodus kasvamas viimapuu ja olles külastanud mitmeid viinamarjaistandusi Eestis ja Prantsusmaal, oli huvi eriti suur - kuidas väikese omahinnaga paljundada. Taime ostes maksad ju mitu korralikku eurot taime eest, aga kui oskad ise paljundada, siis varud natuke kannatust, kuni taim sul mõne aasta pärast rikkalikku ja maitsvat tänu välja annab, kuid pistoksi võid teha lõpmata palju ja üldjoones ka tasuta!

Minul olid hinge peal just mõned sordid, mida poest ei raatsi osta...

Nii ma siis pöördusin viinamarjakasvatuse õpetaja Jaan Kivistiku poole. Leppisime kokku, et oktoobri lõpus, mil on õige viinapuude lõikamise ja paljundamise aeg, võtan ühendust ja lepime sobilikku aja osas täpsemalt kokku. Nii juhtuski, et oktoobri lõpus olid J.Kivistikul mõned tunnid kaugõppega ja ta tegi ettepaneku osa võtta 2ak2 kursuse tundidest. Tunniplaaniga klappis, seega läksingi!

Päeval, mil see toimus, sadas vihma ladinal nagu oavarrest. Sellest hoolimata oli meil üks teooriatund sees - kuidas viinapuud sügisel tagasi lõigata - ning teised kaks tundi praktilistena väljas viinamarjaistanduses.

Õppisin, kuidas saab kärpida ja kujundada viinapuud. Ikka selleks, et garanteerida ka edaspidi head saagikust avamaatingimustes. Pistokste puhul sain aga teada, et sisuliselt on paljundamiseks tarvis 2 sõlmevahe pikkust ja vähemalt pliiatsijämedust viinapuu oksakest. Alumine lõige tuleb teha kaldu punga pealt ja üles tuleks jätta pärast punga pikk tüügas ning alles siis lõige teha. Seejärel tuleb pistoksad torgata parasniiskesse kasvuturbaga täidetud potikesse ning hoida

ca veebruarini kuskil jahedas. Pistoksad kannatavad kuni -15 kraadi külma. Kevadel aga tuleb pistoksad välja akenalauale tuua ja siis hakkavad tasapisi pungad puhkema, arenevad juured.

Inspireerituna teadmisest, et see on küllaltki lihtne meetod paljundamiseks, mekkisin õpetaja Jaan Kivistiku erinevaid maitsvaid viinamarjasorte klassiruumis ning palusin lemmikutest sortidest ka enale pistoksi tuua. Nüüd nad mul on kasvuturbas. Viinamarjad ei olegi nii hapud, nagu kardsin - ei ülekantud ega otsesest tähenduses. Ootan põnevusega järgmist kevadet, et teada saada, kui edukalt tänavune paljundamine läks :).

LEEGI PÕDER, 2mg

Jaan Kivistik - aasta aega edetabelis !

Top 10: müüduimad raamatud septembris 2012

1. Jaan Kivistik «Maalehe viinamarjaraamat» (ilmsu kevadel 2012)
2. Aavo Kokk, Andres Eilart «Pintsliga tõmmatud linnad»
3. Bob Flowerdew «Seltsilistaimed. Maheaedniku käsiraamat»
4. Stephen Chbosky «Müürililleks olemise iseärasused»
5. Khaled Hosseini «Lohejooksja»
6. «Angry Birds. Suure Rohelise joonistamise raamat»
7. Joel Haachtela «Liblikakogu»
8. Andrus Kivirähk «Leitajateküla Lotte»
9. Marko Mägi «Maalehe väike laululinnaraamat»
10. Imbi Paju «Soomelise lahe öed. Vaadates teiste valu»

Top 10: müüduimad raamatud oktoobris 2013

1. Marina Elbasar «Slummidiplomaadid»
2. Ilmar Palli «Kodukohalood»
3. Khaled Hosseini «Ja mägedelt kajast vastu»
4. Marje Riis «Mesiniku aabits»
5. Hans Späth, Otto Thume, Johann-Georg Wenzler «Kitsekasvatus»
6. Riikka Ala-Harja «Dessant»
7. Tiina Kuuler «Koduveini aabits»
8. Maire Vesingi, Kaiti Pirs, Malle Peterson «Kodused hoidised»
9. Jaan Kivistik «Maalehe viinamarjaraamat»
10. Khaled Hosseini «Lohejooksja»

LAADALT LAADALE

Lisaks allpoololevale on RAKI esindused osalenud 17. okt. toimunud **Võrumaa** Noortetinfo päeval ning 28. okt. **Virtsus** piirkondlikul noorte karjääripäeval.

Viimase kuu jooksul on tekstiilitöö eriala õpilased ja õpetaja osalenud kahel laadal, eesmärgiga tutvustada käsitöö õppimisvõimalusi Räpina aianduskoolis ning luua kontakte võimalike praktikabaasidega.

28. oktoobril esindasid **Lindora laadal** aianduskooli tekstiilitöö sessioonõppe esmakursuslane Kadi Koospoeg ja õpetaja Lüüli Kiik. Oma pilkupüüdnud rehale ehitatud esinduse saime püsti panna Räpina keraamika müügileti kõrvale. Nõnda moodustus Räpina saatkond Lindora metsades. Jagasime neljast käest eriala reklaamlehti, rääkisime aianduskooli erialadest ja kutsusime nii noori kui vanu laadakülastajaid meie kooli õppima.

7. ja 8. novembril oli aianduskool esmakordselt osalemas **Tallinnas Mardilaadal**. Laata, mida korraldaja Eesti Rahvakunsti- ja Käsitöö Liit tituleerib kui "Eesti käsitöö laulupidu", on peetud alates 1997. aastast. Laadal on esindatud Eesti käsitöö koorekiht, nii tootjate kui toodete näol. Käsitöövaldkonnas tegutsejale on laadal osalemine oluline enda reklaamimise, kontaktide loomise, kogemuste hankimise ja jagamise eesmärgil. Kui enamus käsitööõpet pakkuvaid kutsekoole on Mardilaadal osalenud juba aastaid, oli aianduskooli jaoks oli see esimene kord oma esindusega välja minna. Meie esinduse moodustasid sessioonõppe õpilased Diana Mandli ja Kadi Koospoeg ning õpetaja Lüüli Kiik. Õpilaste jaoks oli see üldse esimene kord sellele n-ö koorekihi esinduslaadal olla. Nende jaoks oli tegemist justkui intensiivsete õppepäevadega, kus näha ja võrrelda paljusid erinevaid tehnikaid, tooteid, müügivõtteid.

Meeldiva üllatusena kogesime, et "tekstiilitöö ja aianduskool" ühises kontekstis ei panegi õppimishuvilisi enam kulme kergitama. Palju oli neid, kes olid meie erialast juba kuulnud või isegi õppima asumist kaalunud.

Kohtusime mitmete aianduskooli vilistlastega, kes oma tuttava ja armsa kooli nime märgates heldinult õhkasid: "Teate, see oli MINU kool ka!" Kõik vilistlased meenutasid õpinguid Räpinas erilise uhkuse ja soojusega. Tänu heade soovide eest kutsusime kõiki vilistlasi järgmisel suvel kooli aastapäeva tähistamisele.

Laadale kohaselt õnnestus laadakaupa teha ning mitmed tekstiilitöö õpilaste ja vilistlaste kätetööd said uued omanikud. Kauplemise kõrval õpetasime klaasisuuvöö sõlmimist. Oma töötoaga oli laadal esindatud silmuskudumise õpetaja Maaja Kalle ning traditsiooniliselt oli setupitsilisi rõivaid ja aksessuaare pakkumas heegeldamise õpetaja Ulve Kangro.

LÜÜLI KIIK, tekstiilitöö eriala juhtõpetaja (tekst ja fotod)

Näitused aianduskoolis

Tänavune sügis oli kollane. Päikselistel ilmadel suisa vaimustavalt särnkuldne. Ja ilusaid hetki tahab ju inimene jäädvustada. Nii on 1 korruse fuajeesse tekkinud tore **fotonäitus "Kuldne sügis 2013 Räpina Aianduskoolis"**.

Korrus allpool on aga õilmaalide näol valik suviseid vaateid Otepää ümbrusest "juulimaalijalt" - inimestelt, kes argielus suurt kokku ei

puutu, kes töötavad väga erinevates valdkondades ning peale suve eriti maalimiseks mahti ei saa. Osa neist on rohkem või vähem maalikunsti õppinud, osa mitte. Lähem info on näituse juures kirjas.

"Juulimaalijad Kappermäelt 2013" paluvad: kui oled pildid üle vaadanud, pane ka oma nimi juuresolevasse raamatusse kirja!

Ja miks mitte ka läheduses elavaid sõpru vaatama kutsuda :) !

Herbaariumi valmistamise võlu ja ilu

Herbaarium on õppimise eesmärgil tehtud kuivatatud taimede kogum. Kuivatada saab puulehti ning veel paljusid erinevaid taimi. Selleks kulub palju aega, kuid lõpptulemus on seda väärt.

Räpina Aianduskoolis peavad õpilased tegema herbaariume botaanika ning dendroloogia tundides. Mina tegin hiljuti herbaariumi dendroloogia tunni jaoks. Septembrikuus käisime klassikaaslaste ning õpetaja Vaasaga kooli ümbruses puulehti korjamas ning õppimas. Vaasa soovitas meil puulehed kuivama panna ajalehtede vahele - nii kuivavad lehed kõige kiiremini ära. Kui lehed 2-3 nädala möödudes kuivanud olid, tuli hakata määrama liike. See on väääga aeganõudev töö! Liigi määramiseks tuleb jälgida roodumust, kas on liht- või liitleht, lehelaba kuju ning lehe serva.

Lehtede määramise päeval avastasime ühe ajalehe vahelt hallitanud hosta lehe. Mõtlesin tükk aega, mida teha, kuid siis lõpuks

otsustasin, et ma ei kasuta koledaks läinud lehte. Öeldakse, et tegijal juhtub, eks nii minulgi!

Edasi tuli A4 paberile kinnitada kleeplindiga või paberitükikestega kuivatatud lehed ja kirjutada juurde taime liigi nimi ning tema ladinakeelne nimetus.

Õpilased võiksid rohkem teha herbaariume erinevates tundides, sest pärast on selle järgi hea õppida. Üldjuhul õpilasetele ei meeldi herbaariume valmistada, kuid pärast on nad enda tehtud tööga väga rahul ning kiidavad ennast :). Mulle isiklikult meeldib herbaariumi tegemine, kuna ma arvan, et see on lõbus ja arendab inimese silmaringi.

ELIS SEPP, 1kg

Vaata ka "Taimede kuivatamine on huvitav ja lihtne" 8

www.loodusajakiri.ee/loodusesober/artikkel1836_1804.html

Keskkonnakaitsjad: sinisest lipust, rohelisest võtmest ja paljust muust

Oktoobri kolmandal nädalal oli keskkonnakaitselise teise kursuse võimalus veeta õppepraktika sisutihedat päeva maaliliste Otepää küngaste vahel. Selle aja jooksul külastasime ettevõtteid, käisime looduses, tegime gruppitööd, samuti saime teada sertifikaadidest, mida RMK kasutab, toimus loodusõhtu ning osalesime keskkonnakonverentsil.

Ettevõtetest külastasime AS Pühajärve Puhkekodu, GMP Club hotelli ning Lutsu turismitalu. Kahe esimese puhul saime teada, mida nad pakuvad, mis on neile oluline, ning natuke ka nende toimimisest. Üllatavana tuli ehk see, et üksteisele ei olla konkurentid, vaid proovitakse teineteist täiendada ja külalistele „soovitata ka konkurente“, et pakkuda külastajale parimat. Selline suhtumine tuleb ka mõnevõrra erinevast kliendibaasist.

Pühajärve Spa puhul oli meie eesmärgiks tutvuda „roheline võtmega“, saime teada selle olemusest, mida peab selle saamiseks tegema ning millistele kriteeriumidele vastama. Roheline Võti (Green Key) on rahvusvaheline ökomärgis majutusettevõtetele, kes hoolivad ümbritsevast keskkonnast, soovivad vähendada enda tegevusega seotud keskkonnamõjusid ning saada ka sellekohast tunnustust.

Ka väljas saime päris palju käia, näiteks tutvusime **Otepää pargiga**, vaatasime, mis seal on tehtud, mida võiks teha ja mida seal teha ei saa. **Tehvandi** ümbruses vaatasime, kuidas seal on vaateid avatud, mida plaanitakse teha ja millised probleemid kaasnevad kavandatava uue ning kõrgema hüppetorni rajamisega. Käisime **metsas**, mis plaanitakse kaitse alla võtta, kuna seal pesitseb arvatavasti väike - konnakotkas. Seal tuli ka meie õpetajal puu otsa ronida, et kaamera alla tuua. Palju elevust pakkus neile, kes spetsiaalsetes **kummiülikondades Väikeses Emajões vette** läksid, põhjelaustikku kahvadega püüdmise, et seda seejärel kõik ühiselt uurida saaks. Veest õnnestus kätte saada lisaks väiksemale põhjelaustikule ka paksukojaline jõekarp ja kaks harilikku jõevähki, kes pärast vette tagasi lasti. Keskkonnaameti töötajatega käisime vaatamas ala, kus tahetakse teha hooldustööd ning seal märgiti ära puud, mis tuleb kindlasti alles jätta. Nende ja Arula vallavanema Voldemar Tasaga käisime ka **Emalätte** allika juures, kus nägime mis on juba tehtud ja

kuulsime, mis jääb veel teha, et muuta allikas huvilistele paremini külastatavaks.

Esimese **gruppitööna** saime tutvuda sinilipuga. Ka Pühajärve on olnud **sinilipu rand**, kuid enam rand seda ei taotle. Teise rühmatöö puhul tuli ühtedel tutvuda **laanerähni** ja teistel

limatünniku kaitsekorralduskavadega. Saime kaardid ning läksime loodusesse, et otsida üles kaardil märgitud koht ja määratleda kava ja kohapeal saadud info põhjal vastavalt siis võimaliku elupaiga või kasvukoha piirid.

RMK esindaja Kristjan Tõnisson käis meile rääkimas **sertifikaatidest**, mida nemad kasutavad, rääkides pikemalt FSC sertifikaadist, mis on seotud säästva metsamajanduse printsiipide ja kriteeriumidega. Nende alusel on võimalik hinnata metsaomaniku tegevuse majanduslikke, sotsiaalseid ja ökoloogilisi aspekte.

Keskkonnaameti Otepää looduskeskuses toimus **loodusõhtu**, kus külalised räägisid oma Aafrika reisist, mäe vallutamisest, safarist, ning muust elust ning olust.

KESKKONNAKONVERENTS, mis oli keskendunud veele, oli mitmekülgne ja kokkuvõttes tore. Konverentsi moderaatoriks oli Gaute Kivistik, kes virgutuspauusi täitis humoorikate uudistega, ning mõne võimlemisharjutusega. Räägiti Eesti vete seisundist, veekogude tervendamisest, Peipsiga seonduvast, kaladest ja nende vajadusest puhta vee järgi. Päeva esimese poole lõpetasid videod loodusest, mis oli võrratult head, lihtsalt suurepäraseid. Päeva teise poole sisustasid töötoad, millest mõnega jäadi vähem rahule, mõnega rohkem. Kokkuvõttes oli konverents sisutihed ja kordaläinud. Täpselt nagu oli seda ka meie Otepää nädal. Meie tänusõnad õpetaja Tarmo Evestusele, Otepää keskkonnamajale ning keskkonnaameti töötajatele, ettevõtetele, kes meid võtsid vastu, RMK esindajale, kes käis meil rääkimas käis.

Kas tead, kust pärineb Otepää teine nimi Nuustaku? Kunagi laius tänase linna alal sarapik ning kohalik mõisnik nõudis talumeestelt pähklitorjamispäevade (saksa keeles Nusstag) tegemist!

KRISTI TEDER, 2kg

Värvilistest samblikest võõtkakkudeni

24. oktoobril toimus Räpina Aianduskoolis keskkonnapäev. Teadmisi sai palju ja just neid, mida on meil meie tulevastel töökohtadel tarvis. Kuid mitte ainult - saime ka hulgaliselt fakte, mida oli lihtsalt väga põne kuulata!

Olen alati imetlenud inimesi, kes suhtuvad millessegi suure huvi ja entusiasmiga. Inimesi, kes on oma ala tõelised fanaatikud. Just neid keskkonnapäeval kohtasimegi - **lihhenoloog Piret Lõhmus** ja **ornitoloogiahuviline Toomas Mastik**.

Meie väga austatud kutseõpetaja Malle Terepõson-Madisson'i tunnis oleme juba samblikutest nii mõndagi teada saanud ning nüüd oli suurepärase võimalus teadmispagasit täiendada! Peale huvita loengu saime ise samblikega lähemalt tutvuda, neid nii maitsta kui ka värvida (!).

Kõik samblikuühvilsed - Eesti Samblike E-Infosüsteem: www.eseis.ut.ee/

Pärastlõunal järgnes **2kg ettekanne reisist Ida -Virumaale**. Ettekanne oli kaasahaarav ja paljude piltidega rikastatud. Reisi käigus külastati Toila Oru parki, kus oli hiilgav haljastus. Kunagisest Konstantin Pätsile kuulnud suveresidentsist suunduti külastama kolme kõrgeimat juga- Valaste, Kivisilla ja Karjala. Esitlus tekitas huvi uuesti Ida-Virumaad külastama minna!

Järgnes minu suur huvi—ornitoloogia. Esinejaks Toomas Mastik, kes koos elukaaslase Kadriga kogemata valguselg-kirjurähni asemel leidsid salust uued sõbrad- härra ja proua võõtkakud.

Toomas Mastiku ettekanne oli äärmiselt huvitav- rikastatud piltide, huvitavate lugude ja videodega. Esialgu räägiti kakkudest üldiselt ning hiljem keskenduti konkreetsele võõtkakupaarile. Viimane võõtkaku pesitsus Eestis on ornitoloogide poolt registreeritud 1974. aastal.

Kõik kakuhuvilsed- <http://www.eoy.ee/kodukakk/> ja loomulikult Osooni 4. novembri saade!

Päeva lõpuks oli meile koostatud **viktoriin**, kus osales neli gruppi. Võitjateks osutusid Toomas ja Kadri. Auväärne viimane koht kuulus 1kg-le, kuid tunnistame, et teadmisi saime tublisti juurde ja järgmisel aasta oleme kindlasti esimesed!

Tahan tänada kõiki korraldajaid ja osavõtjaid. Loodan, et varsti toimub uus keskkonnapäev! Eriti tänan vahva päeva eest meie kursusejuhendajat Õnne Rämmanni!

EVA MEESAK, 1kg

Oktoobrist on meie autokoolil uus õppeauto Toyota Auris, mis vahetas välja meid väga hästi teeninud VW Golfi. Uuel autol on parajalt võimas mootor (1,6l, 97kw) ja kuuekäiguline käigukast. Sama marki auto on ka Maanteeameti eksamiauto ning see peaks tegema ka eksamisõidu ehk lihtsamaks. Auto tuli vahetada, kuna Golfi kasutus aeg lõppes.

TOOMAS OJA, autoõpetaja

Ingliskeelne siristaja aianduskoolis

6. novembril külastas RAKI Hilary Bird.

Hilary Bird (tõlkes "lind") on eelkõige tuntud kui menuka raamatu "Sellised nad on ... eestlased" üks autoritest. Inglismaal lastekodus üles kasvanud ja kogu aktiivse tööelu Inglismaal elanud Hilary leidis pärast 10-aastast oma juurte otsimist need Eestimaalt. Tuli vaatama, mis koht see selline on - ja armus Eestisse. Tõlgib regivärssi, Underit, Lutsu ja Alliksaart (on tõlkinud inglise keelde 75 eesti kirjaniku loomingut!), koostab eesti kirjanduse ingliskeelset antoloogiat, on Maalehe 2013 laureaat (sari "elame, näeme") ja aktiivne Eesti promoja ingliskeelses maailma ("Bird Droppings from Estonia" - "Linnupabulad Eestist"). Tänu temale on näiteks Suur Munamägi National Geographic'u loendis "10 põnevamat mäetippu"... Elame, näeme, kuhe hea huumorimeelega literaat ükskord Räpina Aianduskooli sokutab :)

ULVI MUSTMAA

8.-10 novembril toimusTapa gümnaasiumisEesti Õpilasesinduste Liidu EÕELi XXIX Üldkoosolek, kus Räpina Aianduskooli esindas 1mg õpilane **Maris Plastunova**.

MARIS PLASTUNOVA: Üldkoosolekul kinnitati EÕELi tegevuskava ning eelarve aastaks 2014. Tegevuskava arutelul keskenduti erinevatele valdkondadele (avalik poliitika, kommunikatsioon, kultuur/sündmused, rahvusvahelised suhted, juhtimine). Avaliku poliitika all käsitleti nt esimese klassi õpikoormuse vähendamist kodutöödel, eksamitest põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamisel

EÕELi XXIX Üldkoosolek

jms. Kultuur/sündmused valdkonnas arutati, kuidas tunnustada õpetajaid ning tõsta esile õpilaste ja õpetajate vaheliste suhtluse olulisust. Koostati EÕELi pöördumine kooli pidajate poole seoses vaheaegade kehtestamisega põhikoolis.

Toimus "tudulate" vaheline olümpia ehk tudulümpia, kus meeskondadevahelise võistluse sisuks olid erinevad ülesanded seoses Eesti Õpilasesinduste Liiduga.

Oli ülimalt tore, hariv ja rohkelt kogemusi andev üritus.

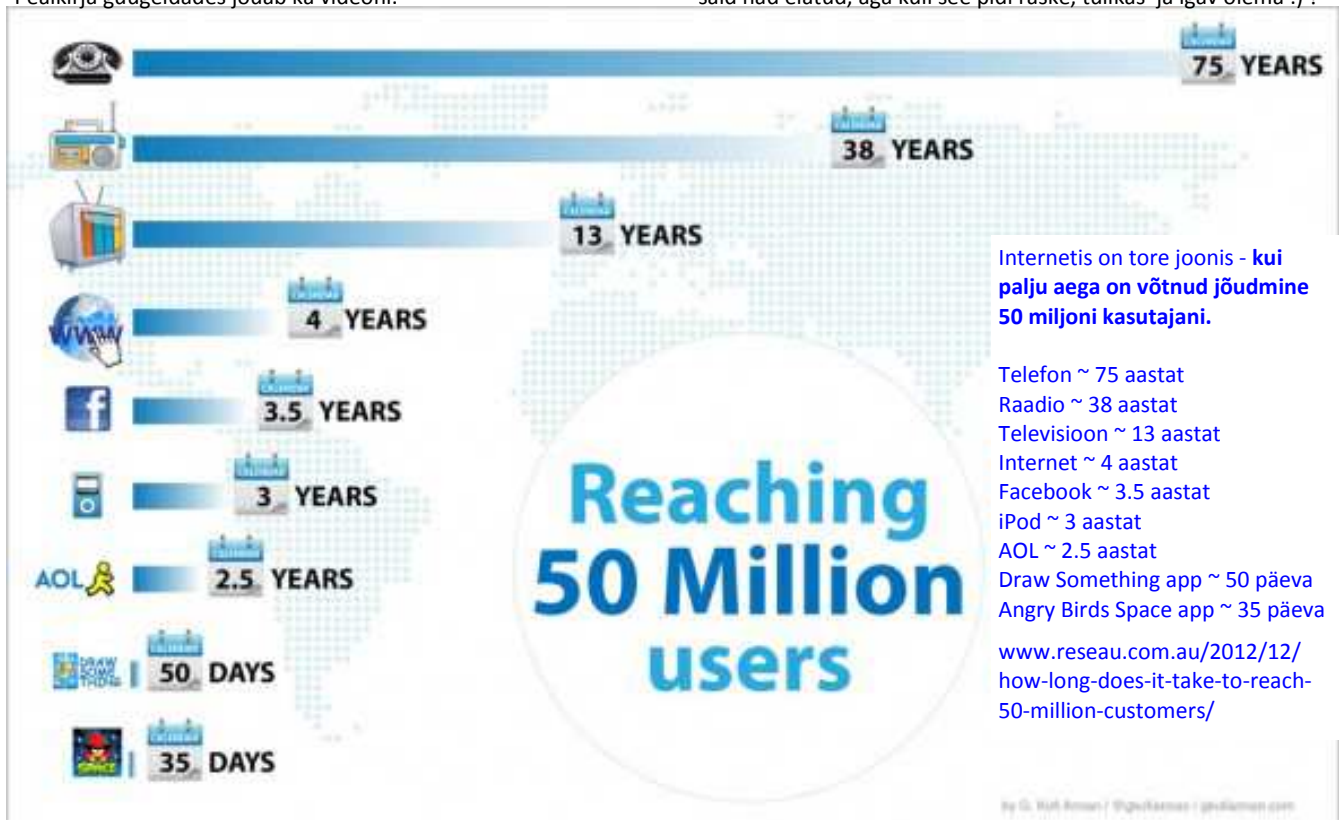
Kui kiire on KIIRE?

Tšehhimaal räägitakse lugu külamehest, kes umbes 500 aastat tagasi külakogukonnast välja heideti. Mees oli leiutanud midagi jalgratta-taolist, mis võimaldas tal teistest kiiremini ringi liikuda. Külauhiskonna jaoks oli mees liiga kiire.

Tänavu suvel raporteeriti: "Inglismaal leiutati lendav jalgratas".

Pealkirja guugeldades jõuab ka videoni.

Kui kiireks muutub elu? Esimesed mobiiltelefonid, personaalarvutid ja internet jõudsid Eestisse 90ndate paiku. Täiskasvanud suudavad meenutada "elu enne netti", noorematel on seda umbes sama raske ette kujutada nagu keskealisel asjaolu, et vanaemal polnud elektrit. Jah, loomulikult said nad elatud, aga küll see pidi raske, tülikas ja igav olema :) !

See veider facebook

Räpina Aianduskooli Facebooki-lehekülg loodi õpilastepoolse initsiatiivina 3. juunil 2012, ajendiks võit kutsekoolide suvepäevadel juba teist aastat järjest. Võidueufooriat ja uhkust oli noortel vaja jagada seal, kus noored oma uudiseid jagavad—facebookis.

Aianduskooli FB-konto esimeseks administraatoriks oli (ja on seda “kohakaaslusega” tänini) maastikuehituse eriala õpilane Kristjan Freirik. Kristjani algatus leidis koolipoolse toetuse ja administraatorirolli hakati jagama - täna võivad postituste taga, mis avalikkuse ette ilmuvad nime alt “Räpina Aianduskool” olla lisaks Kristjanile arenguosakonna juhataja, õpilasesinduse juhid, juhtõpetajad, õppedirektor.

Lisaks “ametlikule”, väljapoole suunatud FB-kontole on üsna aktiivne liiklus ka “sisemiseks kasutamiseks” mõeldud grupis “Räpina Aianduskool”. Infovahetuseks kasutatakse veel tervet hulka erinevaid gruppe, millest kõigist siinkirjutajal ilmselt aimugi pole (ja ei peagi olema) - õpilasesinduse grupp, tugitõpetajate grupp, erinevate kursuste grupid, ühiselamute grupid... Isegi õpetajatel on oma grupp - ja üheks viimaseks postituseks oli seal teema, et Saksamaal on mitmel liidumaal õpilaste ja õpetajate vaheline sõbrustamine FB-s keelatud. <http://uudised.err.ee/index.php?06289753>

Vaevalt, et FB igavikulise väärtusega ime on, kuid praeguses ajaloohetkes on see igal juhul kiireim võimalus mistahes teate edastamiseks suuremale seltskonnale ning sealhulgas oma tegevuse promomiseks. Sest FB võimaldab jagada ka kõikidesse teistesse meediakeskkondadesse “tekkinud” infot, olgu selleks siis raha eest ostetud reklaam Delfis, telekanalites jooksnud klipid või artikkel mistahes meediaväljaandes.

ULVI MUSTMAA, täienduskoolituse ja arenguosakonna juhataja

POPULAARSEMAD POSTITUSED RAKi FB-LEHEL:

- Sept 2012: fotoalbum koolist seestpoolt (postitust vaadanute arv - 808)
- Jaan 2013: fotoalbum 21.01.2013 (imeilus härmas talveilm) (884)
- Märts 2013: Noor meister (1494), õpilasarvu nädal (1655), huumoripilt “Ilusat-tegusat kevadet kõigile rohenäppudele” (5209)
- Aprill 2013: Kohtume Maamessi! (14 945), foto võõrasemadest RAKi trepil (8274), fotoalbum 30.04.2013 (3374), raamatud RAKi õpetajatelt (2617), Leegi blogi “Elust aianduskoolis” (2274), viide Kanal2 Aiasaatele (nõuandeid kevadisteks toimetamiseks Sirje Toodingult ja Reet Palusalult (1712)
- Mai 2013: Delfi video : Tohvrst “Milliseid lilli kinkida kooliõpetajale” (2215), p/m amet tuvastas... (4006)
- suvi 2013: alanud on dok vastuvõtt (2592 + 1770), erialadega kooli foto (3428), artikkel Delfis (1929), President ja Kaunis Kodu (2906)
- Sept 2013: Läti telekanalitel... (1179), 6 km Venemaa piirist (1998), Tulemas ME päev (1388), Õnnitleme, Reti! (artikkel portaalis Koolielu (3168)
- Oktoober 2013: Kuidas puulehti õigesti kompostida (S. Toodingu artikkel, Aed ja Kodu) (2026) koolitused aianduskoolis oktoobris-novembris (2241) kuulutus “Suur kõrvitsalaternapidu (2569); tööpakkumine praktikajuhendajale (nov) (2589)

15. oktoobril 2013 täitis RAKi lehel 1000 fänni

Kui kellelegi mistahes postitus FB-s meeldib, on tal võimalik vajutada “like” (meeldib) -nuppu. Iga postituse juures on võimalik näha, mitmele inimesele see on meeldinud, kuid konto üldstatistika loendab vaid nn esmakordseid “like”-nupu vajutajaid. Seega mina võin kõik postitused “läbi laikida”, üldstatistikas kajastun ma ikka vaid ühe inimesena.

15. oktoobril vajutas tuhandenda inimesena RAKi lehel meeldib-nuppu **MERILIN KIRBITS**. Facebookis on traditsiooniks ümmarguste numbrite täitumisel kingitusi jagada, seega on Merilin nüüd aianduskooli värvimuutva tassi omanik. Palju õnne!

Foto Merilini FB-kontolt

Otepäält pärit ja Viljandi Kultuuriakadeemia lõpetanud Merilin on vabakutseline näitlejanna ja aianduse sessioonõppe esimese kursuse õpilane. Töökohtadena on tema FB-kontol märgitud Ugala, Vana Baskini teater ja Eesti Improteater. Kevadel 2013 liitus ta “Kelgukoerte” seltskonnaga ja asus kehtastama tegelast nimega Kairi Lepik. “Lapsena unistasin hoopis vangivalvuri ametist ning gümnaasiumi lõpus kaalusin floristika eriala,” on Merilin öelnud intervjuus Naistelehele. Tassi üle on Merilini siiralt hea meel (“Väga uhke!”) ja ta ütleb, et pole kunagi varem FB-s midagi võitnud.

1. **FB'l on 845 miljonit aktiivset kasutajat** ja nende vahel on 100 miljardit “friend connectionit”;
2. Maailmajagude kaupa on FB kasutajaid kõige rohkem Euroopas 223,3 miljonit. Teisel kohal on Aasia 184 miljoniga ja kolmandal kohal on Põhja-Ameerika 174 miljoni kasutajaga;
3. 57% FB kasutajatest on naised ja 43% mehed;
4. 48% FB kasutajatest on 18-34 aastased;
5. **48% nendest 18-34 aastastest** läheb FB'sse **kohe** kui nad on **üles ärganud**;
6. 28% 18-34 aastastest vaatavad FB läbi mobiili enne voodist välja tulemist;
7. Umbkaudu 1 inimene 13-st logib FB'sse iga päev;
8. 57% inimestest suhtleb online's rohkem kui päris elus;
9. 72% inimestest, kes kasutavad interneti, käivad ka regulaarselt FB's;
10. Rohkem kui **425 miljonit kasutajat** käivad **FB's läbi mobiili**;
11. Viieist kõigist lehekülgede vaatamisest internetis 1 on FB leht;
12. **Iga päev** laetakse üles **250 miljonit fotot**;
13. **Iga päev** vajutatakse **LIKE** nuppu **2,7 miljardit** korda;
14. Keskmine kasutaja veedab FBs 700 minutit ehk 11 tundi ja 40 minutit kuus;
15. Iga 20 minuti jooksul jagatakse FB's miljon linki.

Allikas: www.wsionline.ee

KUI PALJU “FÄNNE” ON TEISTEL?

Statistiliselt on kõige populaarsemaks eestikeelseks leheks “Eestlased FB-s” (104 337 fänni), kuid nende populaarsus on ühekordse aktsiooni tulemus - mingi kampaania raames oli vaja maailmale näidata, kui usinad FB-kasutajad eestlased on. Samamoodi kogus ühekordse aktsioonina üle 60 000 toetaja leht “Me usume Andrus Veerpalu”.

Postimees - 101 412
Skyplus - 82 838
Toomas Hendrik Ilves - 38 121
Mileedi Lilleärid - 33 118
Pealtnägija - 25 798
CV Keskus - 19 347
Aianduskeskus Hansaplant - 8 228
Tartu KHK - 8 972
Kadrioru park - 3 768
Kuressaare Ametikool 2240
Pärnumaa KHK 1724
HTM - 1 118
Võrumaa KHK 863
Valgamaa KOK 747

Õunafestival Luxemburgis

Luxemburgi südamest jõuab väikelinna nimega Steinsel (ca 5000 elanikku) umbes 10 minutiga. Seda lugu ajendas mind kirjutama suurepärase igaaastase õunafestivali, mis on 15 aastat järjest kõitnud luksemburglaste huvi ja tähelepanu. Ettepaneku festivali külastuseks tegi minu Steinselis elav tütar Mairis.

Kuigi õunu saab ka poest osta, on festivali ajal oma käega korjatud õuntel hoopis teine mekk. Suurt perepidu hindavad tuhanded väikeriigi elanikud, kes sel päeval õunaistandust külastama tulevad. Lastel on mugav ja mõnus - nad ei pea pikka maad jalgsi kõndima, vaid istuvad isa, vanaisa või venna poolt juhitud aiakäru õunakastide ja ämbrite keskel.

Kuigi pühapäeval, 13 oktoobri hommikul kella 10 paiku päike ei paistnud, oli sooja üle 12 kraadi, mis on tavapärane sellele piirkonnale. Pikad, sirged, hästihooldatud õunapuude read ulatuvad mägede jalamil mitmesaja meetri kaugusele.

Igaüks korjab talle meelepäraseid sorte, saades enne korralikult isu täis süüa. Enamlevinud õunasordid olid 'ELSTAR', 'BOSCOOP', 'ELISE', 'JONAGOLD', 'GALA', 'GOLDEN'. Esindatud olid ka mitmed ploomisordid.

Kui vajalik kogus õunu ja ploome on korvis, kaalutakse need ära. Tasuda saab ainult sularahas. Kes soovib, ostab koju kaasa ka pirne, kõrvitsaid ja värsked kartuleid. Vesteldes festivali korraldajatega sain teada, et külalisi teenindab kokku üle 20 vabatahtliku aiandusühistu töötaja. Siinsamas, kõigi külastajate silme all pressitakse võimsate pressidega värsket õunamahla, mida saab degusteerida ja 1,5 liitrilise plastpudeliga koju kaasa osta. Minule tundus pudeli hind 4 EUR pisut kalline, kuid kaup oli igal juhul värske,

ehe ja magus. Õunakilo hind, olenemata sordist, maksis tublisti üle 2 EURO (meil Eestis tavahind turul 1-1,5 EUR/kg)

Loomulikult ei puudunud väligrill, kus küpsetati grillvorste, juurde pakuti friikartuleid. Külaliste toitlustamiseks, kuuma tee, kohvi, karastusjookide ja ka õunasiidri ning veini joomiseks oli püstitatud suur välitelk. Laudu ja toole oli telgis ca 50, soojapuhurid ja gaasisoojendusagregaadid andsid mõnusat sooja. Siin sai mõnusalt jalgu puhata, erinevaid kooke, maiustusi degusteerida, mida ka ühistu enda töötajad olid kodudes valmistanud ja müügiks kaasa toonud. Kogu teenitud tulu sai ühistu endale..

Keda siin küll ei kohanud! Esindatud olid nii mustanahalised inimesed kui asiaadid. Kuulsin kohalikkude luksemburgi, prantsuse, saksa, itaalia, hispaania, hiina, jaapani keelt. Tõeline rahvaste paabel, nagu Pariisis.

Kohal oli ka mitu tütrele tuttavat eesti peret, kes kasutasid suurepärase võimaluse täiendada oma talvevarusid. Eestlastel on Luksemburgis oma selts, oma kool, lasteaiad. Sageli kutsutakse esinema artiste, orkestreid, teatreid Eestist.

Kahju, et meil taolisi festivale ei ole, kus Eesti linnainimestel oleks võimalus aiandusühistutelt otse õunu, pirne, ploome jm talveks tervislikke vitamiine osta. Kindlasti oli tänavune sügis nii rikkalik, et vähemalt õunu pidi kõigile jätkuma - nii söömiseks, mahlaks, veinitegemiseks kui ka säilitamiseks.

Kui hästi aga meie õunasordid järgmise kevade - suveni vastu peavad, on iseasi ja teema, mille üle mina ei tahaks targutada - jäägu see oma ala asjatundjatele kommenteerimiseks. Igatahes väärt, igati kasulik ettevõtmine, millest onleks meilgi vaja õppida ja eeskuju võtta.

Uno Minka, RAK kutseõpetaja, hobiaednik

Õnnitleme partnereid!

15. novembril kuulutati SA Innove ja Cedefopi infoseminaril "Kutsehariduse nägu - milline see on aastal 2013?" välja konkursi Eesti Kutseõppeasutuste Kvaliteediauhind võitja: Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool.

Kokku võitis konkursist osa kolm kutseõppeasutust, lisaks Olustvere TMK-le ka Sisekaitseakadeemia päästekolledži päästekool ning Tallinna Tervishoiu Kõrgkool. Ka teised kaks osalejat pälvisid žüriilt tunnustuse.

Olustvere TMK on konkursi võitnud ka 2007. aastal. Rápina Aianduskooli on samal konkursil tunnustatud aastal 2006.

Kvaliteediauhinna eesmärk on innustada Eesti kutseõppeasutuste eestvedajaid, töötajaid ja õppijaid kvaliteedile mõtlema ning viima läbi organisatsioonisisest eneseanalüüsi, tõstes see kaudu organisatsioonide juhtimise kvaliteeti.

Ei saa me läbi Lätita...

Läti pole välisriigi-praktikana just kõige ahvatlevam sihtpaik. Nii kulus projektijuhil ka Brigitta ja Jelena veenmiseks tükk aega. Mida arvavad floristitüdrukud nüüd, pärast Läti suurimas kuurordis veedetud septembrikuud?

"See, mis ma sulle praegu ütlesin – see on teooria. Kui sa veeretama hakkad – siis on PRAKTIKA!"

Augustikuus juba mitmendat korda tulnud pakkumisele andsin lõpuks jaatava vastuse.

Selle septembriga tõsiselt vedas. Ilmad olid soojad, päike paistis päevad läbi. Ja mõelda, milline võimalus - veeta see ilus sügiskuu Läti kuulsaimas kuurordis Jūrmalas!

Eestist minnes oli hirm suur ja pea mõtteid täis. Kuidas saada hakkama täiesti võõras keskkonnas, keelt oskamata, kaaslasena inimene, kellega pole kordagi suhelnud?! Lätis räägitakse suuremal hulgal vene keelt ja on vähe kohti, kus saab hakkama inglise keelega. Nii oli ka minu praktikakohas suhtluskeeleks vene keel.

Praktikakoht asus Riia kesklinnas. Poes nimega Karkade. Juba esimesest päevast võeti meid väga hästi vastu.

Minu jaoks algas iga uus päev põnevusega, et mis mul huvitavat täna lastakse teha. Hommikud algasid ikka sellega, et juhendaja jagas ülesanded. Õhtuks olin aga nii mõnegi teadmise võrra targem. Ning iga päev oli eelnevast erinev ja teiste

emotsioonidega.

Hea tunne oli muidugi siis, kui olid midagi hästi teinud. Nad tõesti tahtsid, et me omandaksime uusi teadmisi ja näeksime kõike floristi tööga kaasnevat, ka selle ärist poolt. Tegin müügiks kimpe, seal lihtsalt ostetakse neid hämmastavalt palju. Sealjuures näitasid nad meile juba septembrikuus, mida nad teevad jõuludeks.

Niisiis tegingi septembrikuus jõulukaunistusi.

Kindlasti omandasin tulevikuks vajaminevaid oskusi. Päevast päeva nägin erinevaid kliente, nii püsikliente, kes käisid poes pea iga päev kui ka nii-öelda läbikäijaid. Sain näha probleemide lahendamist klientidega, nendega suhtlemist ning neile kauba pakkumist. See kõik andis aina julgust juurde midagi uut proovida.

Lätis tuleb uuest aastast euro, ning sellega seoses pidi ettevõtetele olema kaupade eurohinnad oktoobriks peal. Niisiis sain hinnasiltide kleppimist omal nahal tunda. See aga võttis ikka päris mitmeid päevi aega.

Vaba aja täitsime endal ise. Käisime tutvumas nii Bulduri kui Riiga. Meile näidati ka Bulduri Aianduskooli, nende kollektsioonaeda, uut ja vana kasvuhoonet. Muide, Bulduris õpitakse floristikat 4 aastat, seega on neil ka rohkem praktikat.

Kokkuvõtteks ütlen, et ei kahetse Lätti minemist. Õppisin ja nägin palju. Nüüd olen kindel, et sellised võimalused tuleb ära kasutada.

BRIGITTA ALLEMANN, 2fg

Enam ei saagi meie öelda. "Baltikumi moodsaim õppekasvuhoone" - nüüd on lätlastel samasugune...

Fotod: Brigitta Allemann (2fg)

Projektijuht Airi pakkus: mine Lätti praktikale! Algu ei olnud ma nõus, pärast mõtlesin ümber.

Räpina partnerkooliks Lätis on **Bulduri** - kool asub **kuurortlinnas Jūrmalas**, vaid mõne kilomeetri kaugusel Riist. Elasimegi Bulduri kooli ühiselamus ning iga päev sõitsime rongiga Riiga praktikale. Praktikakoht Riia kesklinnas oli väga hea. Poe töötajad olid väga abivalmis ja rõõmsameelsed, pood iseenesest päris populaarne ja palju kliente.

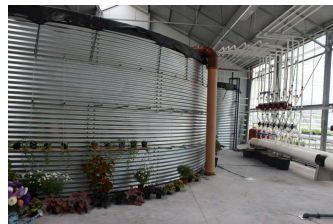
Mina sain päris palju kogemusi ja kogusin uusi ideid. Sain kaasa aidata pulmaruumi kaunistamisel, teha jõuludeks küünlaalust ja kaunistada jõulupärja. Kui ei olnud parasjagu mingit kiiret tellimust, küsiti alati meilt, mida me tahaksime proovida teha. Nii näiteks kleppisime lavendlit küünlaalusele. Tegime ka spiraalkimpe karkassidele ja ilma karkassita. Meid õpetati, kuidas teha kimpu või seadet, et see ei näeks välja nagu turul tehtu.

Lätlased kasutavad väga palju kunstlilli, seetõttu oli ka poes kunstlilli rohkem kui Eesti lillepoodides.

Mina rääkisin vene keeles. Poes oli kuuldud 4 keelt: vene, eesti, läti, inglise. Kliendid olid mõnikord üsna üllatunud, et kuidas see on võimalik.

Poel oli palju püsikliente. Üks kord klient küsis, kus on praktikandid Eestist—nii lühikese ajaga jõudsimel meelde jääda!

Bulduri kool pole veel nii uhkesti renoveeritud nagu Räpina, kuid ka seal avati äsja **uus kasvuhoone**. Kui võrrelda meie kasvuhoonega, siis erist vahet ei ole - kastmissüsteem samasugune, lavatid ka. Ainult meie kasvuhoones ei koguta lavatilt vett taaskasutusse, aga seal koguti vesi suurde tünni ja kasutati uuesti kastmiseks.

Vabal ajal jalutasime Riias ja Jūrmalas. Ühikast mereni oli 15 minutit kõndimist. Vedas ka ilmaga - kui me jõudsimel 1. septembril Lätti, oli ilm vihmane. Hiljem olid head ujumisilmad ning viimasel nädalal saime jälle vihma.

Mina soovitatan väga praktikat Lätis. Sealt on võimalik õppida nii mõndagi uut enda jaoks.

JEKATERINA ANAŠIHHINA 2fk ja 2ag
See pole eksitus - Jekaterina õpibki kahel kursusel korraga!

LEEGI PÕDER, 2mg: Et minu tundemaailma sellisel moel raputatakse, seda ma praktikale minnes küll oodata ei osanud.

Novembrikuus sain koolist 2 nädalat vabaks (valikaine raietööde praktika arvelt, kus ma ei osale). Otsisin praktikakohta, et aega põnevalt ja kasulikult sisustada. Arvasin sedapuhku Juhani Puukooli sobivat, kuna lisaks maastikuehitaja-oskustele tahtsin teada saada, kuidas käib suurtootmine aiandis ning õppida mõistma suure töökollektiivi igapäevaelu. Ja oh rõõmu - Juhani Puukool Tartus avardas minu seniseid teadmisi veel hoopis uue nurga alt. Minu empaatiavõimet kasvatati vähemalt kümne pügala võrra ning emotsioonid, mis jutustajate kaudu minusse voolasid...

Selle loo tegemine kooli lehte on minu senistest kirjutamistest intrigeerivaim, lemmikuim, kõikide osapoolte käest adekvaatse materjali kogumise mõttes ka raskeim!

JUHANİ PUUKOOL KÜLVAB... HEADUST!

Maarja Külas elavad intellektipuudega noored inimesed. Seni olin seda vaid möödaminnes teadnud, asjasse põhjalikumalt süüvimata. Nagu ilmselt enamus meist.

Juhani Puukooli töötajatega suheldes tuli jutuks, et riik Maarja Küla ettevõtmisi ei rahasta. Maarja Küla, kus elab 38 intellektipuudega noort, peab puhtalt hakkama saama projektide ja annetuste najal! Tundub päris keeruline niimoodi iseseisvalt majandades hakkama saada! Pension, mis puudega noor saab, on umbes 200 eurot kuus, sellest vaid 15% saab noor taskurahaks, ülejäänud läheb nende elukeskkonna toetamiseks Maarja Külas. Aeg-ajalt tuleb ettevõtetelt käsitöö-teemalisi tellimusi, kas või jõulupakkidesse nipsasjad, nõnda saavad nad lisaraha teenida. **Tartus (Lõunakeskuses) ja Põlvas (kiriku vastas)) on ka Maarja Küla toodangut müüvad poed.**

Räpina Aianduskooli aianduse õpperühm Maarja Külas vajab ka ju praktikapaika ning Juhani Puukool on üks vähesteid ettevõtteid, kes seda võimalust intellektipuudega noortele pakub. Ennist just endamisi olin mõelnud - nad on suur ettevõtte - 60 töötajat pluss suvised hooajatöölised - huvitav, kas nemad on kunagi "teistsuguseid" inimesi praktikale võtnud? Minule tundusid nende töökeskkonna pakutavad võimalused selleks igati soodsad.

Minu küsimus leidis vastuse kõige positiivsemal moel. Töötajad rääkisid kaasahaaravalt ja südamliselt, kuidas need praktikandid oma ülevoolavate emotsioonidega ka nende südameid puudutavad. Intellektipuudega noortel on säilinud see ürgne võime - olla puhas, vahetu ja siiras, mille meie olemeühiskondliku kasvatus tõttu unustanud. Ta võib sulle täiesti suvalisel hetkel öelda: "Sa oled täna nii ilus!" või küsida: "Kas sul kindad on ikka kaasas?" Nad kallistavad ja on väga emotsionaalsed. Üks poiss on puukooli töötajale südamesse hea tunde jätnud sellega, et iga kord, kui ta tuleb, saab temalt matsuva musi põsele - see on tema heade tunnete väljendusviis.

Tööd teevad nad usinalt ja kohusetundlikult, kuid loomulikult peab neid rohkem jälgima - vahel võivad nad end unustada mõtetesse. Praktikale tulevad nad elevuse ja ootusärevusega - see on see, mida nad teha tahavad! Ja nad teavad - puukoolis ootavad neid ees jõukohased ülesanded - näiteks pühkimine ja taimede istutamine.

Maarja Küla noored käisid Juhani Puukooli töötajaid õpetajate päeval tänamas. Paremal taga Ivar Lepmets, tagareas vasakult viies Tea Juhani. Foto Tea Juhaniilt.

Kommenteerib Maarja Küla juhataja LY MIKHEIM:

Õigem oleks öelda, et riik ei rahasta Maarja Küla ettevõtmisi täies mahus, mitmete valdkondade arendamise osas peab tõesti ainult projektidega hakkama saama.

Riik tasub iga Maarja Küla elaniku kohta „pearaha“ sõltuvalt teenusest, millel elanik/klient viibib. Kogukonnas elamise teenusel on see summa 237,10 eurot kuus, ööpäevaringsel hooldusel 396,29 eurot ja ööpäevaringsel liitpuudega noorel 585,22 eurot kuus. Sellest rahast tuleb katta personali palga- ja koolituskulud, transpordi ja tervisekontrolliga seonduv, elanike transpordikulu, tegevustele, ravimitele, hügieenitarvikutele, voodipesule, majapidamisele jmt kulu. Lisaks sellele maksab iga elanik oma puudepensionist 85% külale, mille eest tasub majutuse- ja toitlustamisega seonduvat kulud. Endale jääb neil 15% taskurahaks, mida saavad kulutada oma hobide ja vahel ka kahjulike hobide peale (nt suitsu ostmiseks). Seega väita, et riik üldse ei toeta, oleks ebaõiglane. Puudepension on ju samuti riigi poolt.

Minu kõrvu jäi helisema puukooli töötajate tunnustus Maarja Küla juhatajale - nende meelest väärib **Ly Mikheim** Eestimaa Uhkuse preemiat. Ly olla naine, kes teeb oma tööd täiesti isetult. Et niisugust suurt heategevusliku sisuga Maarja Küla projekti eest vedada, peab olema suure südamega inimene!

VASTAVAD Juhani Puukooli tegevjuht IVAR LEPMETS ja tootmisjuht TEA JUHANI:

Miks ja kuidas sai koostöö Maarja Külaga alguse ?

Alguse sai see sellest, et proovisime ühe noorega, kes elab Maarja Külas, kuivõrd tema aiandusfirmas töötamine või õigemini - abitöödel osalemine - üldse kõne alla võiks tulla. Läks hästi, saime julgust edasi proovida. Praegu ongi meil käsil prooviprojektid, eelkõige praktika näol. Praktika eest saavad nad ka praktikatasu. Loodame ühel hetkel välja jõuda ka töövormini. Meie oleksime väga valmis, kuid hetkel pole kahjuks riigi poolt toetust puuetega inimese tööle rakendamiseks. Meie soov oleks, et kui riik maksaks juhendajatasugi, siis annaks see meile võimaluse edasi liikuda ka ametliku töölevõtmiseni. Õpilaste areng aga on silmnähtav. Näiteks praegu saame neid juba lubada rohima. Varem ei saanud, sest umbrohu ja taimel ei tehtud vahet. Iseseisvale tööle lubamine on tegelikult õpilase jaoks väga suur samm. Need praktikandid, kes on meie firmas teist aastat, neile saab selgelt usaldada rohkem vastutust kui neile, kes on siin esimest aastat. Heaks näiteks on Kristjan - esimesel aastal oli siin praktikant, teisel aastal aga juba töö - nii selge edasiminek oli.

Kogu koostööprojekti juures on väga tähtis, kuidas firma töötajad seda vastu võtavad - et mõlemapoolselt oleks hea keskkond. Vahel see ongi kõige keerulisem, sest paratamatult tekib aeg-ajalt küsimusi, mida aiandustöötaja tegelikult ei oskagi lahendada ning mille jaoks oleks vaja sotsiaalpedagoogi.

Järg järgmisel leheküljel

JUHANI PUUKOOL KÜLVAB... HEADUST!

Algus eelmisel leheküljel. Vastavad Ivar Lepmets ja Tea Juhani.

Meil on ka Roosi kooliga (Põlva) koostöö. Tahame ka neile anda võimaluse tulla oma keskkonnast välja. Seal pole praegu mingit rahalist suhet, nad tulevad lihtsalt 1 päevaks, tegelikult 4 tunniks, ja siis nad saavad siin ekskursiooni ja tööppe. See projekt on sündinud Roosi kooli õpetajate initsiatiivist ja meiepoolsest vastutulekust.

Möödunud aastal müüsite u 2500 kuuske jõulua ajal, igast müüdud kuusest annetasite 1 euro Maarja Küla jõulupeo toimumise heaks. Kuuldavasti teete seda ka sel aastal?

Me müüme ka Maarja Küla töötubades meisterdatud suveniire oma ettevõtte viies istikuäris. Meie jaoks on suur õnn teha nendega koostööd. Nad on sotsiaalne partner, keda me tõesti hea meelega toetame. Meil on läbi mitme aasta olnud võimalus neile pakkuda tööd ja seeläbi ka meediat üles kutsuda head tegema.

Sel aastal on planeeritud nii, et Maarja Küla töötubades tehakse jõuluehe. Mis läheb iga kuusega kaasa. Nõnda saab ka jõuluõhtul meenutada, et selle kuuseostuga on toetatud Maarja Küla. See on ehe, mis võibki jääda aastateks. Kui need projektid ka edaspidi jätkuvad, võib ehteid lausa terve kollektsioon koguneda! Erinevus eelmisest aastast ongi see, et eelmisel aastal inimene lihtsalt teadis, et ta ostuga toetab Maarja Küla, kuid see aasta oleme täiendanud projekti eheda mälestuse kinkimisega. Nii saab oma külalistele ka öelda, et me toetasime Maarja Küla.

Mis on Maarja Külaga koostööd tehes eriti südamesse läinud?

Paljuski tänu Maarja Külale ja nende töötajatele on need noored hästi positiivsed. Nad tulevad siia meie juurde oma positiivse energiaga ja annavad ka meie töötajatele elurõõmu - nii uskumatu kui see ka pole! Tavainimestena võime mõelda, et vaesekesed, küll neil peab raske olema... Kuid neis on nii siirast ja eheadat rõõmu, mis nii mõnelgi kehal päeval teeb ilma ilusaks! Nad räägivad siiralt ja emotsionaalselt, see tekitab hästi positiivse õhkkonna. Nad on ka muide uskumatult kokkuhoidvad. Neil ei ole omavahelisi nägemisi. See on ilmselt tänu külaelule! Üks ei oska ühte asja, teine teist. Kuid üks oskab-teeb ühte asja, teine teist ja koos saadakse hakkama, koos sünnib midagi ilusat. Nii käib nende töötubades ka. Koos moodustavad nad terviku. Need, kes vahepeal kodus käivad, neil kaob koostegemise lust ära.

Maarja Külas üritatakse noori ellu suunata. Tea arutleb: "Olen omaette mõelnud, kas ongi õige neid noori iseseisvusele suunata. Tegelikult see on suur küsimus. Kui meil siin mõni intellektipuudega inimene üksikuna tööd teeb, siis selline kambavaimu tunne kaob ära. Maarja Küla lihtsalt on üks suur ja tore perekond."

Nii nagu taimemaailmas on erilisi ja õrnu sorte, nii on ka selles suures maailmas erilisi ja õrnu inimesi. Neid, kes ise ei saa alati hakkama. (Ly Mikheim)

Üks ei oska ühte asja, teine teist. Kuid üks oskab-teeb ühte asja, teine teist ja koos saadakse hakkama, koos sünnib midagi ilusat. (Ivar Lepmets, Tea Juhani)

Iga koostööprojekti juures on väga tähtis, kuidas inimesed seda vastu võtavad - oluline on, et mõlemapoolselt oleks hea!

Kui inimene üksikuna tööd teeb, siis kambavaimu tunne kaob ära. (Tea Juhani)

KUI SINU KODUS ON MIDAGI ÜLELIIGSET, mis muidu leiaks koha prügikastis või vedeleb kapi põhjas, siis ole hea, korja see kokku, teavita (Leegi Põder või arenguosakonna juhataja Ulvi Mustmaa) ning saadame selle ühiselt Maarja Külla.

Maarja Küla juhataja LY MIKHEIM:

Juhani Puukoolis töötavad inimesed, kes näevad südamega. Nad on äriinimesed, sest muul moel ei suudaks nad nii hästi toimivat asutust elujõus hoida, kuid neis on veel midagi enam, neis on taimede-lillede märkamise kõrval väga hästi arenenud oskus märgata laia maailma enda ümber.

Nii nagu taimemaailmas on erilisi ja õrnu sorte, nii on ka selles suures maailmas erilisi ja õrnu inimesi. Neid, kes ise ei saa alati hakkama, kes vajavad sõbralikku juhendamist ja toetust. Juhani puukooli pere ning juhid Tiit ja Tea olid need, kes meid võtsid vastu eelarvamusteta. Nad julgesid pakkuda kohta enda kõrval ja nad olid valmis jagama oma oskusi ja tegelikult ka aega meie noortega.

Maarja Küla elanike jaoks on olnud praktikapäevad Juhani Puukoolis rohkemat, kui pelgalt töö tegemine, see on olnud kuulumine kollektiivi, osalemine päris-elus. Igal hommikul, kui minnakse bussi peale, on sammudes väärikust ja pilgus uhkus, mind oodatakse, mind on vaja. Seda tunnet, et mind kuskil oodatakse ja mind on vaja, seda tunnet tahame ju kõik tunda.

Meie poolt suur-suur tänu Juhani Puukooli rahvale usalduse ja kannatliku meele eest!

Lõperuseks üks tore lugu möödunud praktikahooajast. Üks Maarja Küla tütarlaps pöördunud ühe puukooli töötaja poole saladuslikult sosistades: "Kuule, kas sul pärleid on...?". Töötaja vastanud: "Jah, on küll, pean kodust vaatama ja kokku korjama.. :) " Praktika viimasel päeval toonud see naine tütarlapsele kotikese klaaspärleid ja litreid. Tüdruku rõõmu sellest väikesest kingitusest jagunud nii puukooli kui Maarja külla....

LY MIKHEIM: Selle tütarlapse enda poolt valmistatud ja talle kingitud ehete kollektsioon on t õ e p o o l e s t muljetavaldav, kuid ühe tõelise naise ehetekogusse mahub alati veel üks pärlikee või plastmassist käevõru :).

See lugu tekitas minus soovi otsida ka enda kodu läbi - kindlasti on korralikke asju, mida ei vaja, kuid saaks rõõmuga anda teisele ringile Maarja Külla. Seega, kui ka sinu kodus on midagi üleliigset, mis muidu leiaks koha prügikastis või kapi põhjas, siis ole hea, korja see kokku, teavita mind või arenguosakonna juhatajat Ulvi Mustmaad ning saadame selle ühiselt Maarja Külla.

Küsisime ka nõu—mille üle tuntaks Maarja üle enim rõõmu.

Maarja Küla tööpere liikmed arutasid reedesel koosolekul, mis on need asjad, mida võiks kingikotti korjata. Saime kokku päris palju mõtteid, mis ei tähenda, et te seda kõike peaksite otsima/ostma hakkama, vaid selle pilguga proovige üle vaadata oma kodused panipaigad...

- **Muusika** (k.a. lastemuusika) CD; multikate DVD ja ka filmide, mida ise enam ei vaata
- **Lasteraamatud**, mis pole „titekad“ nt igasugused entsüklopeediate sarnased, kus pilt ja seletus, mis on mis ja milleks üks või teine asi ette nähtud on; raamatud loomadest (kuidas kasvatada koera, kassi, lemmiklooma)
- **Värvimisraamatud**, värvipliatsid, vildikad, vesivärvid, guašid, pintsliid, paberid ehk joonistusvahendid
- **Lauamängud** k.a. mängukaardid, jattzy jmt
- **Tüdrukute pudi-padi** – ehted või ehete valmistamise materjalid, käsitööniidid, -nõelad, mustrid, raamatud, patsikummid ja muidu säravad asjad J
- Lihtsate retseptidega **kokaraamatud**, -kaardid
- **Sportivahendid**, pallid, reketid, hüppenöörid jmt

Tulge lihtsalt meiega koos pidutsema, tööd tegema, juttu ajama – see on võrreldamatu kogemus!

Ja anna ikka uudistest teada!